

Kokkuvõte 2018/19 kvaliteedikontrollide tähelepanekutest

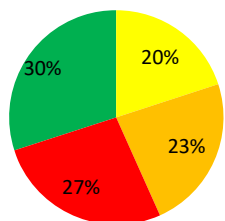
Tuuli Kattago, AJN kvaliteedikontrollispetsialist

Käesolevas ettekandes on tegemist spetsialisti nägemusega. Otsused
igas kvaliteedikontrollis teeb AJN.

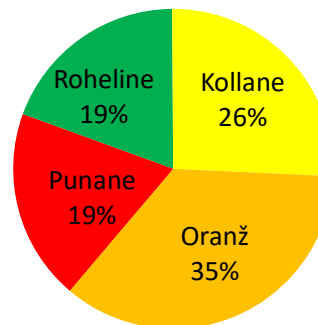

Audiitortevuse
järelevalve nõukogu

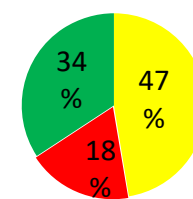
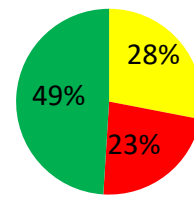
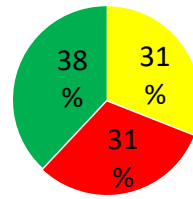
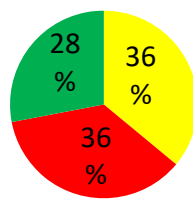
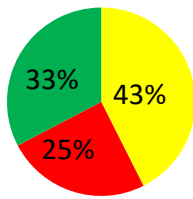
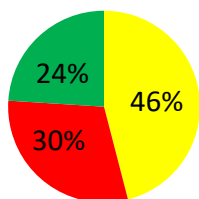
Statistika senistest kvaliteedikontrollidest

	2017/18		2018/19	
Roheline	9	30%	6	19%
Kollane	6	20%	8	26%
Oranž	7	23%	11	35%
Punane	8	27%	6	19%
Kokku	30	100%	31	100%

KVK läbiviimise perioodi
01.07.2018-30.06.2019
valimisse arvati 38
audiitorettevõtjat, KVK läbis
31 audiitorettevõtjat

Varasemad KVK tulemused:		2011/12		2012/13		2013/14		2014/15		2015/16		2016/17	
Roheline		13	24%	13	33%	10	28%	16	38%	21	49%	13	34%
Kollane		25	46%	17	43%	13	36%	13	31%	12	28%	18	47%
Punane		16	30%	10	25%	13	36%	13	31%	10	23%	7	18%
Kokku		54	100%	40	100%	36	100%	42	100%	43	100%	38	100%

Kokkuvõte 2018/19 kvaliteedikontrollidest

■ Olulisemad valdkonnapõhised teemad (1/2)

- Hindamine, kas teenust võib osutada (AHÜde lisatööde tegemise keeld seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikliga 5)
- Valmidusastme meetodi rakendamine
- Tarneklauslite arvestamine tehingute kajastamisel
- Arvestusvaluuta valik vastavalt RTJ 1 p 85
- Omahinnaarvestuse õigsuse kontrollimine (kas omahinnaarvestusse lülitatud kõik tootmiskulud)
- Nullintressiga pikaajaliste nõuete ja kohustuste diskonteerimine
- Laenu eritingimuste kontrollimine
- Arvestushinnangute osas skeptitsismi rakendamine
 - Bioloogilise vara õiglase väärtuse hindamine
 - Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse kajastamine
 - Firmaväärtuse kaetava väärtuse testimine
 - Muude bilansis kajastatud kirjete kontrollimine, mis puudutavad väärtuse väidet

■ Olulisemad valdkonnapõhised teemad (2/2)

- Seotud osapoolte tuvastamine avalikest registritest
- Kohtuvaidluste esinemisel skeptitsismi säilitamine ja objektiivse informatsiooni leidmine
- Bilansipäevajärgsete sündmuste ja tegevuse jätkuvuse osas teha järelepärimised piisavalt lähestikku aruande väljastamise ajaga
- Kui aastaaruanne märgib, et ettevõtte suudab vastavalt rahavoogude prognoosile katta kõik lühiajalised kohustused või on emattevõtte valmis toetama, tuleb nimetatud info õigsuses ja vastavas võimekuses veenduda
- Substantiivsete protseduuride teostus ei asenda päevaraamatukannete testimist
- ISA 600 standardi nõuete järgimine
- Audiitori aruande koostamisel standardi nõuete järgimine (eelnev märkus, finantsmõjud)
- Dokumentatsiooni lõplikul kujul kokku panemata jätmise, oluliste dokumentide välja jäämise probleem

Riskide hindamise seos auditiprotsessiga

- Arusaamine äritegevusest: mõistmaks milliseid spetsiifilisi riske kliendi tegevus sisaldab ja kuidas need finantsaruandeid mõjutavad
- Oluliste tehingute majanduslikust mõttest aru saamine
- Arvestuspoliitikate mõistmine ja RTJ nõuete järgimine
- Valdkondade tuvastamine, kus väärkajastamine võiks kõige tõenäolisemalt tekkida
- Riskide taseme hindamine, väite ja protseduuriga sidumine
- Riskipõhiste protseduuride kavandamine relevantsete väidete osas
- Töö planeerimine piisava asjakohase tõendusmaterjali hankimiseks

NB! Valida kontrollipõhine lähenemine valdkondades, kus tõendusmaterjal substantiivsetest protseduuridest ei ole piisav

Analüütilised protseduurid ei ole märkimisväärse riski puhul piisavad

Kõrge riskihinnang eeldab ka veenvamat ja põhjalikumat tõendusmaterjali

Dokumenteerimine

- Protseduuride kavandamine ja läbi viimine kõigi oluliste kontode relevantsete väidete kohta
- Dokumentatsioon peab selgesti näitama, millised protseduurid on planeeritud ja millised teostatud
- Efektiivsuse saavutamine planeeritust vähemas mahus protseduuride teostamise läbi võib viia järelduseni, et tõendusmaterjal ei ole piisav
- Eeldame protseduuride teostamise detailide (olemuse ja ulatuse), toetavate viidatud tõendusmaterjalide ja järelduste, sh järelduste tegemisel kasutatud kutsealase otsustuse dokumenteerimist
- Riskidega seotud kontrollimehhanismide käsitlemine
- Kutsealase otsustuse dokumenteerimine
- Tehtust peab olema võimalik ilma audiitori poolsete selgitusteta aru saada
- Auditeerimistarkvara ja standardsete dokumendipõhjade kasutamine

Metodoloogiliste abivahendite kasutamine

- Protseduuride sisu õige mõistmine
- Optimaalse valiku tegemine protseduuride osas
- Riskihinnangu, protseduuride, väidete, erinevate kontrollivaldkondade plaanide info omavaheline kooskõla
- Kõigi relevantsete väidete käsitlemine

- Standardne fail – sisu puudub, objektiivne riskihinnang jääb vastuseta, olulised teemad jäävad käsitlemata

KVK protsessis tõusetunud teemad

- Dokumenteerida tuleb oluline, mis puudutab olulise väärkajastamise riske. On audiitori kutsealase otsustuse ja professionaalsuse küsimus teha optimaalne valik.
- Standardi nõuded erinevate töövõttude puhul omavad erinevat tähtsust, kuna asjaolud on erinevad. Seetõttu on universaalset reeglit hinde mõõtmiseks keeruline kehtestada.
- Seisukohti ilma vastava tõendusmaterjalita ei ole võimalik aktsepteerida.
- Tõendusmaterjal peaks olema dokumentatsioonis kohe
- Eriarvamus peab tuginema tõendusmaterjalile, kutsestandardile ja dokumenteeritud faktidele. AJN kaalub alati audiitori eriarvamust ja sobivusel arvestab seda.